

Position paper ten behoeve van AO Wmo op 26 juni 2019

1. Inleiding

Branchevereniging ActiZ heeft een maatschappelijke verantwoordelijkheid in het realiseren van toekomstbestendige zorg voor ouderen en chronisch zieken, thuis, in de wijk en in verpleeghuizen, voorzieningen voor tijdelijk verblijf en revalidatiecentra. De vereniging ActiZ bestaat uit 400 zorgorganisaties met circa 400 duizend medewerkers. De uitgangspunten van het programma De Juiste Zorg op de Juiste Plek (JZOJP) zijn hierbij voor ons leidend: zorg voorkomen, verplaatsen en vervangen.

Gelukkig is de zorg die onze leden leveren gemiddeld van een zeer hoog niveau, ook wereldwijd gezien. Maar om deze kwaliteit van zorg ook in de toekomst te kunnen blijven leveren is veel meer nodig. Een forse groei van het aantal ouderen, een olopend personeelstekort en steeds complexere zorgvragen van cliënten, dwingen de samenleving tot nieuwe, realistische verwachtingen en bijbehorende, fundamentele keuzes over ouder worden. Het aantal 65-plussers stijgt de komende twintig jaar met 55% tot bijna 5 miljoen. Het aantal 90-plussers stijgt tegelijk met bijna 200% tot 340 duizend. Volgens ActiZ verdient de transitie van de ouderenzorg een soortgelijke brede, maatschappelijke aanpak als de huidige klimaattafels. Want de toekomst van ouder worden is geen kwestie voor zorgorganisaties alleen, die toekomst gaat iedereen aan.

2. Wijkgerichte preventie

Voor het realiseren van De Juiste Zorg op de Juiste Plek (JZOJP) is wijkgerichte preventie essentieel. Door hierin te investeren wordt toenemende zorgconsumptie teruggedrongen. En kunnen overbelaste wijkverpleegkundigen worden ontlast. Door het opzetten en onderhouden van ontmoetingscentra in de wijk kunnen zorgverleners vroegtijdig zorgvragen en problemen bij thuiswonende ouderen signaleren en hen op het juiste moment te voorzien van de juiste zorg op de juiste plek.

- **ActiZ constateert dat de JZOJP-beweging in het Wmo-domein nog niet voldoende op gang komt.**
- **ActiZ meent dat betere samenwerking tussen gemeenten en zorgverzekeraars essentieel is om meer wijkgerichte preventie beter te financieren.**
- **Tevens pleit ActiZ voor meer Wmo-budget voor gemeenten, zodat er meer kan worden geïnvesteerd in preventie. Meer investeren in preventie draagt bij aan het langer thuis wonen van ouderen en ontlast de vaak overbezette wijkverpleegkundigen.**
- **Daarnaast zorgt een ruimer Wmo-budget ervoor dat gemeenten kunnen voldoen aan het betalen van reële tarieven (AMvB reële prijs Wmo). Een deel van de gemeenten heeft de tarieven nog niet aangepast op de actuele kostprijs van thuiszorg. Gemeenten kunnen hier niet van afwijken. Dat dit toch gebeurt is een onwenselijke en onhoudbare situatie.**

Financiering Wmo voorzieningen hoger op agenda

Om de juiste zorg op de juiste plek te kunnen organiseren en mensen langer thuis te laten wonen, zijn nieuwe vormen van ondersteuning thuis hard nodig. De Wmo zal daarvoor in de keten moeten kunnen aansluiten bij

de domeinen van de Zvw en Wlz. Domeinoverstijgende initiatieven waarbij de verbinding wordt gelegd tussen het zorg- en sociaal domein komen onvoldoende tot stand.

De beschikbare budgetten voor de Wmo zijn niet geoormerkt en worden voor een deel opgeslokt door de jeugdhulp en andere uitgaven op de gemeentebegroting.

De aanzuigende werking die onze sector bemerkt ten gevolge van de invoering van het abonnementstarief voor de eigen bijdrage, zorgt ervoor dat de druk op de gemeentebegrotingen nog hoger wordt.

Het kabinet heeft besloten extra middelen toe te voegen aan het jeugdhulpbudget. Aanvullend wordt onderzoek verricht om te kunnen bepalen of, en zo ja in welke mate, gemeenten structureel extra middelen nodig hebben.

- **ActiZ vindt het van groot belang dat dit onderzoek zich niet alleen beperkt tot jeugdhulp, maar ook de structurele financiering van Wmo-voorzieningen meeneemt. De afwezigheid van structurele bekostiging is immers voor veel zorgaanbieders een hinderpaal in het werken aan JZOJP.**

Resultaatgericht beschikken

In 2018 heeft de Centrale Raad van Beroep uitgesproken dat resultaatgericht beschikken niet is toegestaan in de Wmo. Het ministerie van VWS is voornemens om een wetwijziging in de Wmo door te voeren om resultaatgericht beschikken toe te staan.

Hoewel er risico's aan resultaatgericht beschikken kleven, ziet ActiZ vooral kansen in de methodiek van resultaatgericht beschikken, omdat resultaatgericht beschikken ruimte biedt voor innovaties binnen de Wmo. Ook biedt resultaatgericht beschikken de beste mogelijkheid om maatwerk te verrichten waarbij de cliënt centraal staat. Verder is deze vorm van beschikken volledig in lijn met de ontwikkelingen binnen andere zorgfinancieringen. Zoals bijvoorbeeld in het kwaliteitskader Wijkverpleging is opgenomen wordt binnen de zorg meer en meer gewerkt naar output gestuurde financiering. Resultaatgericht beschikken past derhalve goed in een meer toekomstgerichte beschikkingsmethodiek.

ActiZ ontvangt signalen van leden dat gemeenten de ruimte nemen om voor de hulp bij het huishouden binnen het resultaatgericht beschikken ook nog een beschikking in uren afgeven. Dit leidt tot onnodige en onwenselijk administratieve lasten en tot extra kosten. Deze vorm en uitwerking zijn in deze tijden van arbeidskrapte en financiële schaarste niet houdbaar.

- **ActiZ vraagt aan u als lid van de vaste Kamercommissie van VWS om de minister hierop aan te spreken.**
- **Om de risico's van de nieuwe beschikkingsmethodiek, zoals meer administratieve lasten voor zorgorganisaties en zorgverleners, zoveel mogelijk te mitigeren biedt ActiZ aan om nadrukkelijk mee te helpen in de verdere, praktische uitwerking van deze wetwijziging.**

Voor meer informatie kunt u terecht bij:

Olfert Koning en/of Eric Bosman, coördinatoren public affairs ActiZ:

o.koning@actiz.nl tel +31 6 29 02 00 35

e.bosman@actiz.nl tel +31 6 27 65 08 62